

TA MESEC V SKUPŠČINI

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine se bodo sestali na ločenih zasedanjih v sredo 29. marca ob 15.30

Razpravljali bodo o:

- Predlogu samoupravne organiziranosti SIS družbenih dejavnosti (gradivo za zasedanje Skupščine mesta Ljubljane)
  - Predlogu dopolnitve družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990
  - Osnutku odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja obrti v občini Ljubljana Vič-Rudnik
  - Ocenitvi socialnega varstva v občini Ljubljana Vič-Rudnik in nekaterimi problemi
  - Predlogu odloka o zaključnem računu o izvršitvi proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1988
  - Predlogu odloka o proračunu občine za leto 1989
  - Periodičnem programu dela skupščinskih zborov za drugo trimesečje 1989
  - Predlogu dogovora o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1989
- Delegati družbenopolitičnega zbora pa bodo opravili tudi nadomestne volitve za štiri delegate v družbenopolitični zbor mesta Ljubljane.

Črne gradnje v delegatskih klopeh

O črnih in sivih gradnjah v viških skupščinskih klopeh kar pogosto teče beseda, saj je problematika ponekod že kar akutna. Na to je že ob točki delegatske vprašanje in pobude spregovorila na zboru KS delegatka Zelenega loga. Po opisu stanja je posredovala zahtevo po učinkovitejši in hitrejši reakciji pristojnih služb - še posebno inšpekcijskih ter za bolj organizirano družbeno akcijo pri preprečevanju le-teh. Hkrati s tem pa je ponovno odprla tudi problem prijavnih odjavne službe, saj praktično v KS sploh nimajo več pregleda nad tem kdo vse so njihovi krajanj.

Problematika nelegalnih gradenj v Ljubljani pa je bila tokrat tudi točka dnevnega reda. Na svoje zasedanje jo je uvrstila mestna skupščina in vsi trije zbori so jo obravnavali kot konferenca delegacij. Gradivo je bilo precej obsežno z razmeroma obsežnim seznamom ugotovitev pa tudi stališč in sklepov, ki so obsegali tako nujne aktivnosti za skrajšanje nečiviljenjskih zakonskih postopkov, boljše organiziranost inšpekcijskih služb, ponovno kategorizacijo črnih gradenj, prizadevanja za pridobitev rušilnih ekip...

Delegati so v razpravi podprli predvsem stališča občinskega izvršnega sveta ter odbora za urbanizem in varstvo okolja pri zboru KS. V slednjem je bilo zapisanih precej kritičnih besedi. Nesporeljivo je nenehno sklicevanje mestnih inšpekcijskih služb, da jim učinkovito delo onemogoča zakonodaja. Postavi naj se zatorej konkretno vprašanje kdaj, kolikokrat in kdo je s strani mestnih organov predlagal konkretne spremembe zakonodaje, ki bi omogočilo dosledno in hitro intervencijo in zagotavljal rezultate. Sledilo je vprašanje, do kdaj bo mestna skupščina nadaljevala s prakso sprejemanja sklepov in usmeritev ne da bi od izvršilnih organov terjala dosledno izvajanje sprejetih odločitev oziroma ugotavljal odgovornost nosilcev funkcij v primeru neizvajanja sklepov zborov. Oblikovan je bil predlog, da se po občinah določijo in komunalno uredijo lokacije za gradnjo standardnih naselij. Tako pripravljena zemljišča bodo omogočila lažji in učinkovitejši pregon in postopke rušenj. Na teh lokacijah naj se zgodi le osnovna infrastruktura, v ostalo naj se vključijo uporabniki sami. V pripravo zemljišč je potrebno vključiti sklad stavbnih zemljišč, z Ljubljansko banko pa bi se kazalo dogovoriti za ugodnejše pogoje kreditiranja stanovanjskih naselij nižjega standarda. Bolj obvezujoče pa je potrebno zavzeti tudi združeno delo za dosledno izvajanje sprejetih sporazumov o pogojih zaposlovanja in minimalnih življenjskih standardov.

Izvršni svet pa je med drugim podprl tudi pobudo o ponovni razvrstitvi črnih gradenj na kategorije. S tem bi dobili pregled, katere črne gradnje se lahko legalizirajo, katere lahko začasno do izvedbe prostorsko izvedbenih aktov stojijo na določenem območju in katere je potrebno takoj odstraniti. Začasno priključevanje ni dopustno.

Sicer pa so člani izvršnega sveta odločno poudarili, da bo problematika večjih črnih naselij kot so Rakova jelša, Cesta v Gorice, Zeleni log ter ob Izanski cesti moč reševati in rešiti le s skupnimi akcijami tako mestne

inšpekcijske službe, socialne službe, sklada stavbnih zemljišč in družbenopolitičnih organizacij.

Na zboru KS je delegatka KS Kozeljce opozorila, da med vzroki ni naveden nelegalni promet z zemljišči, omenjena pa tudi ni med ukrepi doslednejša kontrola nad namensko rabo kmetijskih zemljišč. Delegatka KS Rakova jelša je kritizirala inšpekcijske službe, ki se s problemi na terenu ne ukvarjajo. Izpostavil je problem črnega naselja za J obvoznico za katerega nihče ne poda odgovora koliko časa bo še stalo, saj vemo, da je prostor opredeljen za družbeno gradnjo. Kritičen pa je bil tudi nad sankcioniranjem, češ, če ustreliš zajca na črno je to kaznivno dejanje, če pa zgradiš hišo na črno je to le prekršek. V razpravo se je na odobritev predsednika zbora KS vključil tudi krajan-črnograditelj iz naselja za J obvoznico. Prosil je v imenu stanovalcev, da bi začasno priključili v omenjeno naselje elektriko, kar bi plačali sami. Odgovor člana izvršnega sveta Egona Breitenbergerja je bil tudi stališče izvršnega sveta, češ, da ni dopustno začasno priključevanje črno zgrajenih objektov na električne vode in komunalne naprave. Za vse črne gradnje mora veljati enak pristop pri čemer nihče ne more prevzemati sleherne odgovornosti za nelegalne posege.

O ureditvenih ukrepih v DO Zmaga

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine so poslali tudi informacijo s sporočilom o vsebini in načinom uresničevanja naloga v DO Zmaga. Za to delovno organizacijo je namreč skupščina pred časom sprejela ureditvene ukrepe. Poročilo je bilo skupaj z najnovejšimi ugotovitvami izvršnega sveta tudi sprejeto. V teh stališčih pa je med drugim zapisano, da je stanje v tej DO še vedno resno. Niso še zasedena vodilna in vodstvena delovna mesta. SDK je na zahtevo DO Zmage pregledala periodični obračun za devetmesečno obdobje lanskega leta in ugotovila še večjo izgubo kot je bila izkazana. Poročila, ki jih Zmaga posreduje izvršnemu svetu so še vedno presplošna in na določenih področjih ne kažejo konkretnih ukrepov in premikov. Tako je kar mimogrede omenjen 30 odstotni izpad proizvodnje. Še vedno ni opazen bistveni premik v konceptu razvoja in dopolnilnem programu. Skratka, DO Zmaga se ne sme zadovoljiti s kratkoročno prebroditvijo težav, ker bo ob vsaki neugodni spremembi razmer preveč ranljiva in bo ponovno zabredla v brezizhoden položaj. Prav tako mora posredovati izvršnemu svetu rokovnik dogovora s TOB Novo mesto glede izločitve obrata Mokronog.

Nov direktor Uprave za družbene prihodke

Na osebno željo so delegati vseh treh zborov razrešili Mitjo Pavlina dosedanjega večletnega direktorja uprave za družbene prihodke naše občine. Na njegovo mesto so soglasno izvolili Džordža Petrovskega, ki je dosedaj opravljal dolžnost namestnika predsednika občinskega komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo.

obrtne cone reši tudi vprašanje krajanov v ob in obrtni coni.

Stališča krajanov so nespremenjena

Z več strani imamo informacijo, da Polikem naroča različne studije za pridobitev dovoljenja, ki jih opremlja z »belo knjigo« dosedanjega dela. Ponovno opozarjamo, da se stališča KS Rudnik, ki smo jih podali v odprtem pismu krajanj večjih krajevnih skupnosti o gradnji Polikemovih skladišč na Rudniku v ničemer niso spremenila.

Predlagamo, da se javna razprava o večjih posegih v prostor in naselja - Dolenjska cesta, Ilovica, železnica - izvršijo pred izdelavo projektov ter tako že pri izdelavi upošteva mnenje krajanov.

DELEGACIJA KS RUDNIK

Odgovor za zazidalni načrt

Delegacija KS Rudnik bo odgovore na svoja vprašanja prejela pismeno. Na vprašanje kaj je za zazidalni načrtom, pa je na seji zbora KS odgovoril član IS Egon Breitenberger. Po sklepu izvršnega sveta je bil ta del zazidalnega načrta posredovan skladu stavbnih zemljišč, ki je že sklenil pogodbo z ZIL TOZD LUZ za njegovo izdelavo. Tako bo delegatom skupščine posredovan v obravnavo že v letošnjem prvem polletju.

NA RAKOVI JELŠI SE PROBLEMI KOPICILJO

Črnograditelji so izsilili priključke

Na že omenjenem sestanku na OK SZDL so predstavniki KS Rakova Jelša iznesli tudi veliko skrb in nezadovoljstva, ter še več nemoči nad bohotenjem črnega naselja onstran Južne obvoznice. Potem, ko so s skupnimi naporji v sodelovanju z občinskimi izvršnimi svetom na skupščini sprejeli težko pričakovani zazidalni načrt in so njihovi naporji namenjeni njegovemu uresničevanju kar pomeni dolgotrajno in uporno delo, saj bosta že vodovodno in kanalizacijsko omrežje, zahtevala nemalo sredstev in dela, se prizadevnemu vodstvu KS odpira nova velika črna rana.

To je sicer ne novo a vedno večje črno naselje na drugi strani J obvoznice. Na območju, ki je sicer z dolgoročnim ljubljanskim planom opredeljeno kot rezervat za novo Gospodarsko razstavišče, stoji nekaj več kot 60 objektov, zgrajenih na črno, ki so glede na gradnjo zelo različni - od zidanih do povsem preprostih barak. Lastniki teh črnih objektov so vsi iz drugih republik, nekateri so zaposleni v OZD, drugi pri obrtnikih, nekateri spet imajo obrt v svoji matični republici, precej je nezaposlenih. Vsi lastniki teh objektov imajo že odločbe o rušenju. Pa vendar se že dalj časa obračajo na KS kot tudi na občinske upravne organe, pa na mestne in preko pritožbe tudi na komisijo republiške skupščine za prošnje in pritožbe, da hočejo imeti električni priključek. Upornost svojih zahtev so tako izrazili tudi z nastopom na seji zbora KS občinske skupščine, kjer jim je bil dan jasn odgovor, da v skladu z zakonitostjo takšnega dovoljenja ne morejo in ne smejo izdati, pa tudi z nastopom na seji zbora občin mestne skupščine, kjer so dobili odgovor, da le-ta za to ni pristojna. S tem pa se seveda niso zadovoljili in svojo nejevoljo izrazili z grožnjo, da bodo organizirali javno manifestacijo.

To pa se je 6. marca tudi zgodilo. Blizu sto krajanov tega črnega naselja (med njimi je bilo precej otrok - tudi takšnih v materinskih naročjih) je s fotografijami Tita, pa zastavami in transparenti in svojo glasnostjo odkorakalo od J obvoznice mimo občinske skupščine pred ljubljanski Magistrat. Glasne zahteve po takojšnji zagotovitvi električnih priključkov so podprli še z zahtevo odnošno grožnjo, da se ne razidejo vse dotlej dokler jim ne bo ugodeno.

S predstavniki mestne in občinske skupščine ter njihovih upravnih organov so skoraj pet ur potekali mučni razgovori. Nedvomno je bil za predstavnike obeh družbenopolitičnih skupnosti to tudi svojevrsten pritisk, ki je prispeval h končnemu dogovoru. Ta pa je naslednji: posebna komisija si bo vse objekte takoj ogledala in ocenila, na katere lahko priključi elektriko. To pa pomeni, da jih na barake ne bo, saj je bilo jasno povedano, da se tako odgovorna odločitev lahko sprejme le za tehnično ustrezen objekt. Priključki bodo zgolj začasni, kar pomeni, da

bodo objekt takrat, ko bo potrebno, tudi rušili. Lastniki so zato morali podpisati dogovor, da potem povračila stroškov za električni priključek ne bodo zahtevali, jasno je, da morajo tako kot vsi drugi plačati priključek sami. Podpis dogovora pa tudi pomeni sodelovanje z inšpekcijskimi službami pri odpravljanju vsake nadaljnje črne gradnje, pa tudi če gre le za nadzivanje že obstoječega. Objubili so tudi, da tistim sosedom, katerim komisija ne bo dovolila priključke ne bodo »posojali« elektrike.

Poleg dveh lastnikov črnih objektov sta se pod ta dogovor podpisala tudi predsednika mestnega in občinskega izvršnega sveta Hrvoje Draškovič in Stane Drojčič.

V tem trenutku je težko predvidevati vse možne neprijetne posledice tako izsiljenega podpisa o tem, da bodo le te prisotne pa je vsak komentar odveč.

Vsekakor črne gradnje v našem mestu le muha enodnevnic, so širok socialni in družbeni problem z vsemi svojimi razsežnostmi, ki terja takojšnjo odločno in vsestransko uresničevanje sklepov občinske in mestne skupščine o nelegalnih gradnjah, o čemer je bilo mnogo znanega povedanega na obeh skupščinskih zasedanjih, ne gre pa pozabiti tudi ostrih in upravičenih besed in zahtev delegatov, ki zahtevajo večjo učinkovitost pa tudi reševanje v okviru legalnih institucij na osnovi zakonitosti.

S PRVEGA LETNEGA OBČNEGA ZBORA KMEČKE ZVEZE POLHOGRAJSKIH DOLOMITOV

Kmetje vztrajajo pri vrnitvi zemlje

Odkar je julija lani podružnična Kmečka zveza Polhograjskih dolomitov zastavila svoje delo, se pri kmečkem delu ni kaj prida premaknilo na bolje. Veliko zahtev kmetov je preprosto naletelo na gluha ušesa, ali pa je ostalo le pri praznih obljubah, ne da bi bile dejansko uresničene.

Tako so tudi na prvem letošnjem občnem zboru podružnične KZ, ki je bil ponovno v združenem domu na Dobrovi, znova postavili v ospredje zahtevo o vrnitvi arondirane zemlje. Alojz Kavčič, predsednik te zveze, je razgrnil dolgotrajno in zamotano pot, ki jo morajo ubirati pri uveljavljanju te pravice. Še posebej na območju Horjuljske doline. Zapletlo se je zlasti pri pravnih vprašanjih, saj še vedno ni obstoječega zakona, da bi kmetom lahko vrnilo zemljo. Zadevo naj bi uredili sporazumno z ljubljanskimi mlekarjami, ki upravljajo s temi zemljišči, vendar pa tu vztrajajo pri svojem, češ da lahko kmetje kupijo to zemljo le po trenutno veljavnih tržnih cenah. To pa je 1 milijarda 615 milijonov starih din za hektar, kot je ocenil sodni cenilec. Za kmete je ta cena seveda nesprejemljiva, prav tako pa tudi nova, nekoliko nižja, kjer je vsteto tudi njihovo delo pri melioraciji.

»Po tržnih cenah naj zdaj kupujemo zemljo, ki nam je bila ukradena!« se je upravičeno jezil Alojz Kavčič. »V to zemljo smo vtakli svoje žulje. Vzeli so nam jo, češ da jo bodo izkoristili za agroživilski kompleks. Zdej pa je zapuščen in propada. S tem je bila narejena velikanska gospodarska škoda...«

Kmečka zveza in Zveza kmečke mladine Polhograjskih dolomitov sta dali predlog, da se spremeni zakon o koriščenju kmetijskih zemljišč, s tem, da se arondirana zemlja, ki ni v intenzivni družbeni obdelavi, vrne kmetom in to po revalorizirani ceni, ki je bila določena ob arondaciji. O predlogu so razpravljali tako na občinskem Komiteju za kmetijstvo kot tudi v Svetu za kmetijstvo pri OK SZDL in po krajši razpravi v samem predsedstvu OK

SZDL je bil sprejet. Zadevo naj bi zdaj dokončno pretresli še v klopeh republiške skupščine, kjer naj bi našli skupno rešitev za vsa Slovenijo.

Pri tem ne gre prezreti, da je bila podružnična Kmečka zveza Polhograjskih dolomitov prva v Sloveniji, ki je sprožila ta predlog. S tem, ko bodo kmetje dobili nazaj svojo zemljo, bodo vsekakor dobili ustrezno spodbudo tudi mladi, ki se zdaj kar težko odločajo za kmetijstvo. Ali kot je ob tem sočno pripomnil predsednik občinske Kmečke zveze Vinko Zibelnik: »Damo tudi teleta za hektar. Zemlja mora biti intenzivno obdelana. Kmet ne more vendar večno kolobariti na pihih 5 hektarih!«

Vinko Zibelnik je kmetom postregel tudi s svojimi bogatimi izkušnjami pri drugih kmetijskih vprašanjih, ki so jih pretresali. Povedal je denimo, kako v Ameriki, kjer je bil pred nedavnim, rešujejo vrednotenje kakovosti mleka. »Tam za liter mleka dobiš kar štiri litre bencina,« je dejal, »pri nas pa je ravno obratno.«

O mleku je govoril (predvsem na pripombo nekoga kmeta, češ zakaj le-tega ne plačujejo 15. v mesecu) tudi direktor Kmetijske zadruge Ljubljana Jože Tanko: »Res je, da so še vedno problemi okrog tolišč in kvalitete mleka,« je med drugim dejal. »Če se tu ne bo kaj popravilo, bo žal tako kot je. Toliščo bi morala analizirati kaka druga institucija.«

Po njegovem bi morali vrednotenje mleka obravnavati individualno, s tem, da bi pri vseh večjih proizvajalcih uredili samostojne zbiralnice, proizvajalci pa naj bi prejemale plačilo dvakrat na mesec: najprej akontacijo, potem pa še poračun. To je spriču hude inflacije že več kot nujno.

Direktor KZ Ljubljana in zborovalci so se dotaknili tudi številnih drugih vprašanj, ki ta čas pestijo kmete: slabega gospodarjenja z našimi gozdovi, potrebnega omejevanja divjadi, tam kjer dela največ škode, razvojnih premij in regresov, melioracije zemljišč, poročniških dopustov za kmečke žene (to vprašanje bi bilo treba vključiti v pokojninsko in invalidsko zavarovanje), usmerjanja kmečkih otrok v kmetijske šole pa tudi splošnih smernic Kmečke zveze.

Prav tako pa so izvolili tudi (že na samem začetku) kandidata za krajeve kmečke zveze, s tem, da so zveze v Polhovem Gradcu, Horjulu in Dobrovi dobile po pet članov, manjši Črni vrh pa le tri in imenoval šestčlansko delegacijo za občni zbor republiške Kmečke zveze.

BRANKO VRHOVEC